

Brijejo se norca iz nas

Ne bi mogli verjeti lastnim očem, če ne bi imeli pred seboj prepisa pripomb, ki so jih izdelali uradi deželne odbornosti za krajeve ustanove v zvezi s statutom Kraške gorske skupnosti. Vse kaže, da se z vsebino pripomb strinja tu sam deželni odbornik Bianchini, saj v nasprotnem primeru teh pripomb ne bi dostavili vodilnim organom Kraške gorske skupnosti. V tem za držanju omenjenega odbornika vidimo ali grobo nepoznavanje dejanskosti v deželi, oziroma popolno neobčutljivost za problematiko slovenske narodne manjšine ali pa — in to bo verjetno še najbolj držalo — slepo pokorščino birokratskemu stroju. V vsakem pogledu pa je odbornikovo ravnanje skrajno politično neodgovorno in ga prav gotovo ne more kvalificirati za resničnega politika.

Kaj se je torej pripetilo? Deželno odborništvo za krajeve ustanove se je pri pregledu statuta, ki ga je odobrila Kraška gorska skupnost, predvsem spotaknilo ob voljo te ustanove, da v mejah svojih pristojnosti čimbolj zaščiti pravice slovenskega prebivalstva. Ta njena volja pa ni le v skladu s črko in duhom republiške ustave, z natančnim določilom posebnega statuta avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine, temveč tudi v mednarodnih obveznostih, ki jih je sprejela Italija, kot med drugim izhaja iz pred kratkim ratificiranih osimskih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo.

Deželno odborništvo pa se je na vse to kratkomalo poživžgalo in se celo v svojih izvajanjih še brilo norce iz sestavljalcev statuta Kraške gorske skupnosti ter zlasti iz celotne slovenske narodne manjšine v naši deželi. Odbornišvo namreč zanika organom Kraške gorske skupnosti pravico, da bi v statutu sploh omenjali italijansko večinsko ter slovensko manjšinsko narodnostno skupnost, češ da se na ta način izvaja diskriminacija na račun drugih etnično-jezikovnih skupnosti.

Deželno odborništvo za krajeve ustanove namreč pravi, da so v »deželi (Furlaniji - Julijski krajini) prisotne vsaj štiri etnično-jezikovne skupnosti in da so v območju občin, ki sestavljajo Kraško gorsko skupnost, prisotni in bivajo italijanski državljani, ki pripadajo vsem že omenjenim skupinam, ne da bi pri tem omenjali prisotnost zanimive etnično-jezikovne podskupine in drugih številnih skupin, ki so organizirane izključno v verskem pogledu, a ki so nedvomno izrazitega etničnega izvora, čeprav se morda v svojih civilnih odnosih ne po-

D. R.

(Dalje na 6. strani)

Je sporazum o vstopu KPI v vlado sploh mogoč?

V začetku tega tedna bi se morala začeti v Rimu druga faza pogajanj med Krščansko demokracijo in tistimi strankami, ki podpirajo Andreottijevo vlado s tem, da v parlamentu ne glasujejo proti njej. V tej drugi fazi naj bi določili končno nek skupen program te »vladne večine« oziroma Andreottijeve vlade, če hoče, da jo še naprej podpirajo. Toda iz vzrokov, ki niso čisto točno znani — kot glavni vzrok navajajo odsotnost krščansko-demokratskega tajnika Zaccagninija iz Rima, ker je baje ob koncu tedna na obisku na svojem domu v Ravenni lažje zbolel — se je začetek te druge faze pogovorov zavlekel in verjetno še ves ta teden ne bodo stekla. Nekateri, zlasti zunaj KD, menijo, da je glavni vzrok za zamudo pravzaprav hoteno zavlačevanje Krščanske demokracije, ker vladajo v njenih vrhovih različna mnenja o teh pogovorih. Socialisti in komunisti trdijo, da se prebujajo v Krščanski demokraciji stari odpor proti temu, da bi pripustili komunistično stranko v vladno večino ali jo celo sprejeli v vlado, in ta trditev v glavnem gotovo drži.

Ni mogoče zanikati, da pričakujejo komunisti in socialisti od druge faze pogovorov — v njihovi prvi fazi so ugotavljali predvsem stališča posameznih strank — da bodo prinesli poleg določitve nekega skupnega vladnega programa, zlasti glede reševanja gospodarskih problemov oziroma boja proti inflaciji predvsem sporazum o vključitvi komunistov v vladno večino in s tem dejansko tudi v vlado. Čeprav govorijo največ o programu, imajo v mislih vendar tudi to — in lahko bi celo rekli: zlasti tudi to. Iz pisanja socialističnega in komuni-

stičnega tiska in iz izjav prvakov obeh strank je razumeti, da bi bili hudo razočarani, če bi ne prišlo do tega, in da bi imel sporazum o programu smisel pravzaprav samo, če bo prišlo tudi do političnega sporazuma, kot imenujejo sporazum o novi vladni večini z vključitvijo komunistov. Če pa Krščanska demokracija ne bo pokazala pripravljenosti za sklenitev takega političnega sporazuma, najbrž tudi s sporazumom o programu ne bo nič, ali pa bo zelo krhek in samo začasen. Prevrnil ga bo lahko vsak močnejši politični piš in Andreottijeva vlada bi se zamajala in padla — če bi vladna kriza ne nastopila že takoj po neuspehu teh pogajanj.

Kaže, da se KD ne samo pomišlja, ampak da je dejansko že tudi odločena, da ne pristane na vključitev komunistov v vladno večino in v vlado, da pa je pripravljena skleniti sporazum o programu, po katerem naj bi Andreottijeva vlada reševala določene gospodarske in druge probleme. S tem pa se komunisti in socialisti — ti zadnji hočejo na vsak način spraviti komuniste v vlado — kot rečeno, gotovo ne bi zadovoljili.

Po eni strani KD ne more odstopiti od splošnih načel svojega strankarskega programa, ki ne dopuščajo sožitja s komunisti v vladi, ter od zagotovil, ki jih je dala za volitve 20. junija lani volivcem, po drugi strani pa KPI po vsem videzu ni pripravljena več dolgo čakati »v predsobi oblasti« in ji začenja pohajati potrpežljivost. Tega se KD tudi zaveda in to je verjetno vzrok za zavlačevanje, ker si lahko misli, kaj bo sledilo: KPI bo ob prvi priložnosti, ko bo to

(Dalje na 8. strani)

UGODEN SIMPTOM ZA KD

V italijanskem političnem življenju beležimo v zadnjih dneh nekakšen zastoj, kajti doslej se še niso začeli posveti med strankami ustavnega loka, za katere je dala pobudo Krščanska demokracija in ki bi se morali pričeti že v torek. Namen teh posvetov je ugotoviti, ali obstaja možnost za sklenitev programskega sporazuma med strankami, ki neposredno ali posredno podpirajo sedanjo Andreottijevo vlado. Krščanska demokracija pa vztraja pri stališču, da morebitna sklenitev programskega sporazuma nikakor ne bi smela korenito spremeniti sedanjega splošnega političnega okvira, kar z drugimi besedami pomeni, da je Kr-

ščanska demokracija še vedno proti sodelovanju komunistov v vladi.

Na odložitev novih dvostranskih posvetov sta po vsej verjetnosti vplivala dva dejavnika: v nedeljo so bile pokrajinske volitve v Rovigo in v 34 italijanskih občinah, njihov izid je pokazal, da stranka relativne večine ni samo obdržala svojih glasov, ki jih je bila prejela na zadnjih političnih volitvah, ampak da je v nekaterih občinah, kot je na primer Castellamare di Stabia, dosegla celo prodoren uspeh.

Drugi dejavnik predstavlja notranji položaj v sami Krščanski demokraciji, saj se

(Dalje na 6. strani)

RADIO TRST A

:: NEDELJA, 24. aprila, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Dobro jutro. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Danes obiščemo Plešišče. 11.00 Poročila. 11.05 Mladinskioder: »Piper nad pragozdom«. Napisala Maria Elisa Caselli, prevedla in dramatizirala Desanka Kraševac. 11.35 Nabožna glasba. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 13.35 Klasično a ne prereno. 14.00 Poročila. 14.05 Operete. 14.35 Orkestri. 15.00 Šport in glasba. 19.00 Poročila.

:: PONEDELJEK, 25. aprila, ob: 8.00 Poročila. 8.15 Dobro jutro. 8.30 Tjavidan. 9.30 Obletnica. 6.40 Koncert. 10.00 Omnibus. 11.00 Poročila. 11.05 Omnibus. 12.00 Poročila. 12.15 Glasba po željah. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Poročila. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Studio 2. 15.30 Ubald Vrabec: Slovenska pesem za zbor. 16.20 Melodije. 17.00 »Rizarna«. Napisala Filibert Benedetič in Miroslav Košuta. 18.30 Slovenski zbori. 19.00 Poročila.

:: TOREK, 26. aprila, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.30 Šolske oddaje (za otroški vrtec). 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Izirajte sami. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Matija Bravničar: Koncert za violino in orkester. 17.40 Ansambli. 18.00 Pravorečje. 18.20 Zborovska glasba. 19.00 Poročila.

:: SREDA, 27. aprila, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Rojstne hiše naših velmož. 9.40 Koncert. 10.00 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.40 Šolske oddaje (za I. stopnjo osnovne šole). 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Izirajte sami. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Pianist Gabriel Pisani. 17.35 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 »Maškara z vijolicami«. Radijska igra, napisala Tončka Curk. 19.00 Poročila.

:: ČETRTEK, 28. aprila, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.40 Šolske oddaje (za II. stopnjo osnovne šole). 12.00 Glasba po željah. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 Tri, štiri... 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 17.00 Poročila. 17.05 Koncert. 17.30 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Ruska revolucionarna misel. 18.20 »Primorska poje 77«. 19.00 Poročila.

:: PETEK, 29. aprila, ob: 8.00 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Zenska imena. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Šolske oddaje (za srednjo šolo). 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 12.50 SKGZ: Osimski sporazum. 13.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.05 Koncert folk. 14.30 Mladina. 14.40 PH 104. 15.30 Poročila. 15.35 Klasični album. 16.05 Melodije. 16.30 Za najmlajše. 1.00 Poročila. 1.05 Albino Perosa: Elegia za flavto in godala. 17.30 Glasbena panorama. 18.00 Poročila. 18.05 Kulturni zvoki. 19.00 Poročila.

:: SOBOTA, 30. aprila, ob: 7.00 Poročila. 7.20 Dobro jutro. 8.00 Novice. 8.05 Tjavidan. 9.00 Poročila. 9.05 Tjavidan. 9.30 Poidimo se glasbo. 9.40 Koncert. 10.00 Poročila. 10.05 Omnibus. 11.30 Poročila. 11.35 Omnibus. 12.00 Glasba po željah. 12.00 Poročila. 13.15 Glasbeni almanah. 14.00 Novice. 14.30 Mladina. 14.40 Tekmuje s Petrom. 15.30 Poročila. 15.35 Poslušamo spet. 17.00 Poročila. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Poročila. 18.05 »Meščnik«. Napisali Atilij Kralj, Marija Petaros, Adrijan Rustja in Josip Tavčar. 18.45 Vera in naš čas. 19.00 Poročila.

KONFERENCA SSK O PROSTORSKI PROBLEMATIKI

Dne 14. aprila je deželno tajništvo Slovenske skupnosti organiziralo notranjo konferenco o prostorski problematiki s posebnim ozirom na ozemlje naseljeno s pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini, in sicer: vidika regulacijskih načrtov, kraških rezervatov, prometnih objektov in industrijske cone. Namen tega posveta in še drugih, ki bodo sledili, je seznaniti javne politične delavce s celotno problematiko prostorskega načrtovanja, ki se urejuje brez sodelovanja in soodločanja predstavnikov Slovencev, zaradi česar smo še vedno samo objekt, ki ga stalno postavljajo pred izvršena dejstva.

Poročila o tem so pripravili člani urbanistične komisije v okviru Slovenske skupnosti in so obravnavala pravno in politično problematiko razlaščenja, urbanistično-prostorskega načrtovanja s posebnim ozirom na naravna zaščitena področja, prometne objekte in industrijske cone na osnovi osimskega sporazuma. Tako je bilo med drugim ugotovljeno, da je Furlanija - Julijska krajina izdelala osnutek splošnega deželnega urbanističnega načrta, ne da bi upoštevala kulturno-zgodovinske in gospodarsko-socialne potrebe prebivalstva, pripadajočega slovenski narodnosti skupnosti. In to kljub temu, da predstavlja ozemlje za narodno manjšino bistven življenjski element za njeno rast in razvoj ter za uspešno upiranje asimilacijskim težnjam. Prav tako brez sodelovanja manjšine sta bila izdelana načrta o kraških rezervatih in industrijski coni na Krasu. Ali bodo ti načrti uresničeni v taki obliki in obsegu ter na kraju, kjer so predvideni, je drugo vprašanje, vendar si kot Slovenci moramo biti že sedaj na jasnem, kakšne posledice nam grozijo od njih.

Iz vseh teh razlogov meni vodstvo Slovenske skupnosti, da je treba omenjene probleme strokovno in politično poglobiti in na tej osnovi priti do ustreznih zaključkov. Po-

osimsko obdobje se je namreč začelo na žalost v znamenju nič kaj vzpodbudnih znamenj ko nam hočejo spet vsiliti svoj načrt o kraških rezervatih in zanikati upravičenost manjšinske zaščite na tem kraškem ozemlju. Naš človek na lastni koži čuti, da ga hočejo odriniti v stran in ga s tem pehati v asimilacijo pod gesli prijateljskega ozračja in gospodarskega sodelovanja.

Iz poročil in posegov v razpravo je izšla ugotovitev, da je po raznih znakih sodeč treba pričakovati nov val razlaščenja in tudi druge posredne oblike odtujevanja manjšinskega prostora. Zato bo morala slovenska manjšina kot celota posvetiti temu problemu prvenstveno skrb. Predvsem je nujno napeti vse sile, da si dežela Furlanija - Julijska krajina izdela nove in bolj pravične predpise za pridobivanje površin za dela javne koristi. Razumljivo je, da smo pri tem problemu Slovenci posebno zainteresirani, zato se moramo tudi najbolj odločno zavzeti, da ohranimo čim več svojega ozemlja.

Novice

S 1. julijem se bodo, kot se je zvedelo, povečale tarife avtobusnega (in tramvajskega) prometa med Trstom in Opčinami. Zvišali se bodo tu abonmaji. Višje tarife bodo uvedene tudi v vsem ostalem mestnem javnem prometu. Na avtobusih bo stal vožni listek 100 lir (vključno do Proseka).

Predsednik Carter je opozoril ameriško javnost na nujno varčevanje z energijo in z drugimi naravnimi viri, drugače se lahko znajdejo Združene države v dogletnem času pred katastrofo. Pripravljeni so tudi načrti za tako varčevanje. Seveda pa velja nujnost varčevanja z energijo in surovinami (ki jih bo prej ali slej konec) tudi za ves ostali svet.

Predsednik Tito se čuti še krepkega

Predvsem tistim, ki se spuščajo v tujni in v Jugoslaviji sami v ugibanja, kaj bo »po Titu«, je bil najbrž namenjen Titov govor preteklo soboto zvečer v Novem Sadu, po predstavi njemu na čast, s katero se je začel letošnji jugoslovanski gledališki festival »Sterijino pozorje«. Na napitnico in voščila, ki mu jih je izrekel predsednik festivala Josip Vidmar na sprejemu v nekem tamkajšnjem hotelu, je Tito izjavil med drugim: »Kljub temu, da smo starejši že marsikaj videli, je naša želja, da bi ujeli korak z mlajšimi generacijami. Mislim, da se tudi mi starejši ne smemo ozirati zgolj v preteklost. Tudi mi moramo zreti naprej. Ne moremo izhajati iz tega, da smo že dovolj delali in da naj zdaj poprimemo samo mladi. Delati moramo, dokler nam to dovoljujejo telesne in umske sposobnosti. Mlajšim generacijam moramo posredovati tudi svoje izkušnje. Letos poteka živahna dejavnost v ZKJ. Vmes sta tudi moja jubileja — 85 let življenja in 40 let, odkar sem prišel na čelo

partije. Vidite, kmalu bom dopolnil 85 let, še vedno pa grem ponoči na lov na medveda. Veliko dela imam, veliko obveznosti v državi, pa tudi ven moram potovati. Človek mora biti aktiven. Saj ne živi le zato, da je. Nikoli ne smeš biti zadovoljen sam s seboj, temveč moraš ves čas, dokler živiš, prispevati družbi, kolikor največ moreš.«

Te besede si komentatorji v tujini tolmačijo kot namig, da predsednik Tito še ne misli na to, da bi se zaradi starosti umaknil in prepustil funkcije, ki jih opravlja v državi in partiji, mlajšim.

Tudi Josip Vidmar mu je v svoji napitnici želel še dolgo življenje in dejavnost: »Za vse se vam iz srca zahvaljujemo, še posebej pa za to, da ste tu, med nami, da čutite z nami. V upanju, da bo tako še dolgo, dolgo in da boste v naše življenje vnesli še veliko novega in koristnega, dvigam to čašo na vaše zdravje in vam čestitam ob jubileju.«

PROSTOR MLADIH**Seminar mladinske komisije FUENS**

V vasi Gruow pri Leeuwordenu na Holandskem se je vršil vsakoletni seminar mladinske komisije FUENS. FUENS je ustanova, ki vključuje organizacije številnih evropskih narodnih manjšin in narodov brez lastne države. Cilj teh seminarjev je spoznavanje problematike manjšin, ki jih organizirajo, obenem pa sodelovanje med manjšinami. V mladinsko komisijo FUENS je včlanjen tudi Slovenski kulturni klub iz Trsta. Kot predstavnica SKK se je letos seminarja udeležila Marija Brecelj, ki je obenem zastopala mladino Slovenske skupnosti.

Seminar je bil razdeljen na dva dela. Prvi je bil posvečen spoznavanju frizijskega naroda, drugi pa debatam in razgovorom.

Frizijski narod živi na treh različnih med seboj ločenih področjih: Vzhodna in Zahodna Frizija pripadata Nizozemski, Severna Frizija pa Zahodni Nemčiji. Ta teritorialna razdelitev je privedla v teku stoletij do treh ločenih frizijskih narečij, ki so med seboj precej različna.

Leeuwarden (frizijsko Ljouwert) je glavno mesto Zahodne Frizije. V tem mestu je sedež Frizijske akademije (Fryske akademij). Ta ustanova ni, kot bi se dalo sklepati iz imena, neke vrste univerza, temveč je poglobljena organizacija zahodnih Frizijcev. Šteje okoli 550 članov. Član Frizijske akademije lahko postane le tisti, ki je publiciral nekaj važnega za frizijski narod. Zato je včlanjenih v Frizijsko akademijo mnogo tujcev, posebno filologov. Frizijska akademija publicira letno nad 20 knjig tako znanstvenega kot poljudnega značaja. Lansko leto je izšla 500. knjiga. Že 25 let se člani Frizijske akademije ukvarjajo s pripravo Frizijskega znanstvenega leksikona, ki bo osnova vsega nadaljnjega znanstvenega raziskovanja v sklopu frizijskega naroda. Poleg tega prireja akademija različne tečaje v frizijsščini, katere obiskuje letno nad 2800 ljudi vseh stanov. Finančno podporo za svoje delovanje dobiva akade-

mija od različnih ustanov, ne pa od države. Glavni cilj delovanja Frizijske akademije je ohranitev in okrepitev frizijskega jezika, kulture in običajev. V tem trenutku so vse sile napete k pripravi učiteljskih kadrov, kajti leta 1980 bo začela delovati šola v frizijskem jeziku. V tem oziru sodeluje Frizijska akademija s Nordfriisk Institut (Zahodna Nemčija) in z organizacijami vzhodnih Frizijcev.

V sklop spoznavanja frizijskega naroda sta spadala tudi obiska pri županih v Grouwu in Drachtnu, kjer smo si ogledali frizijski muzej. Poleg tega je bil en večer posvečen frizijski folklori. Nastopila je skupina Snitser Skatsploech in prikazala nekaj frizijskih ljudskih plesov.

Ogledali smo si tudi pokrajinske značilnosti Zahodne Frizije. Okvirno lahko zasledimo tri različna področja. Na jugozahodu je najstarejši del, ki je pretežno peščen. Sever in Zahod sta sestavljena iz zemlje, ki so jo iztrgali morju. Med tema

dvema predeloma je področje močvirij s številnimi kanali.

Drugi del seminarja je obsegal občni zbor FUENS, več sestankov in okroglo mizo na temo »Federalizem«. Na občnem zboru smo po dolgi diskusiji o notranjih problemih organizacije izvolili novo predsedstvo. Za predsednika je bil potrjen član danske manjšine v Zahodni Nemčiji Heinrich Schultz, podpredsednica je gradiščanska Hrvatica Klotilda Jandrisits, tajnica pa Christel Peperson, predstavnica Nordfriisk Instituta iz Zahodne Nemčije.

Na okrogli mizi o federalizmu so sodelovali K.O. Meyer (danska manjšina v Zahodni Nemčiji), G. M. Grousta in Juw for Wearinga (Zahodna Nemčija) ter Jan Bearn, ki že dolga leta proučuje frizijsko zgodovino. Sklep tega razgovora je bil, da je sodelovanje med manjšinami izredno pomembno za rast posameznih manjšin.

Najlepši večer pa je bil, po mnenju vseh prisotnih, tisti, ki je bil posvečen medsebojnemu spoznavanju manjšin.

Seminar je zelo uspel. Mislim, da vsi udeleženci letošnjega seminarja nestrpnost pričakujemo prihodnje srečanje, ki bo v dolini Aosta.

Marija Brecelj

Ustanovljen kolektiv slovenskih študentov pravne fakultete

V četrtek, 3. marca, se je prvič sestal »Kolektiv slovenskih študentov pravne fakultete« s tržaške univerze. Zasedanja se je udeležilo zadovoljivo število študentov, ki so proučili možnost skupnega delovanja, kot ga že poznajo kolegi na nekaterih drugih fakultetah. Na sestanku smo obravnavali možnost povezave z društvom »Pravnik«, v katerega so vključeni pravniki s Tržaškega in Goriškega, da bi skupno pripravili srečanje o manjšinski zaščiti v luči osimskega sporazuma. Potrebno je tudi, da slovenski pravniki seznanijo študente s problemi, ki se pojavljajo po končanem študiju. Na srečanju je prišlo tudi do raznih drugih predlogov, med katerimi naj ome-

nim predvsem spoznavanje juridičnih struktur v matični domovini.

Najvažnejša točka tega srečanja je bila prav gotovo priprava na fakultetno konferenco, ki bo 4. maja na tržaški univerzi. Prav bi bilo, da bi slovenski študentje seznanili italijanske kolege s problematiko odnosa fakultete do manjšine. Vsi predlogi in zahteve, ki naj bi jih nanizali slovenski študentje, bi nato morali priti v skupen dokument ali resolucijo, ki bo objavljena ob sklepu te konference. Na zasedanju kolektiva je bil ustanovljen tudi odbor, ki bo proučil omenjene predloge in zahteve.

A. L.

—o—

Eksplodija pri Gospe Sveti

Agencija AP je v sredo poročala z Dunaja, da je prišlo ponoči na železniški prosti Celovec - Dunaj pri Gospe Sveti do eksplozije, ki je poškodovala drog električne napeljave. Železniški promet je bil za nekaj ur pretrgan. V poročilu agencije AP je bilo tudi rečeno, da pripisuje avstrijska policija atentat ekstremistom slovenske manjšine na Koroškem, ki zahteva večje spoštovanje svojih pravic.

Iz slovenskih krogov na Koroškem pa smo zvedeli, da avstrijska policija v Celovcu ni pripisala atentata Slovencem. Pristojne oblasti sodijo, da gre za atentat demonstrativnega značaja ter da storilci niso imeli namena povzročiti človeških žrtev. Do eksplozije je prišlo ob 2.45 ponoči, promet pa je bil ustavljen pet ur.

Srečanje mladine iz Devina in Kanalske doline

Pred kratkim je organiziral SK Devina srečanje s slovenskimi otroki iz Kanalske doline. Ker poučuje te otroke prof. Venosi, ki je tudi naš profesor, se je srečanja udeležilo tudi mnogo učencev srednje šole »Igo Gruden«.

Zgodaj zjutraj smo se odpeljali z dvema avtobusoma in več avtomobili iz Sesljana. Okrog desete smo prišli v Ovčjo vas in takoj so se začele tekme. Udeležili so se jih smučarji in tekači iz Slovenije, Ukev in Žabnic ter iz naših krajev. Potegovali so se za pokal »Lepi vrh«. Z vremenom nismo imeli sreče, ker nam je okrog poldne začel nagajati dež.

Popoldne smo se zbrali v Ukvah. Dvorana je bila kar premajhna! Kulturni program se je začel z nagrajevanjem. Pove-

dati moramo da so dva pokala odnesli tekači iz Slovenije, enega je dobil Aleks Kravina iz Žabnic, enega pa Katja Škerk iz Praprota. Po nagrajevanju je nastopil zbor iz Saleža in Zgonika, nato pa naša harmonikarja Peter in Oskar. Martina Legiša je prebrala svojo pesem Pozdrav Ukvam. Največ odobravanja in ploskanja so bili deležni otroci iz Ukev, ki so nam nekaj zapeli. Barbara, Nežica in Sabina so pa spregovorile o delovanju ukvanskih otrok in nam razložile, kaj je »Lepi vrh«. Kulturni program je zaključil zbor »Planinka« iz Ukev, ki je res lepo zapel tri koroške pesmi.

Domov smo se vrnili pozno zvečer. Bili smo trudni, toda zadovoljni.

Sara Milič in Vera Gulič

Devin - Nabrežina

Urbanistika in proračun

V torek, 19. t.m. se je sestal občinski svet v Nabrežini, da bi pričel z razpravo o proračunu za leto 1977. Na začetku se je župan predlagal, da bi se najprej razpravljalo o vsebini resolucije o urbanistiki, katero so predložili načelniki svetovalskih skupin PCI, PSI in SSK. Predlog je bil sprejet z večino glasov, proti so glasovali le zastopniki DC, ki so zahtevali, da se to vprašanje obravnava skupno s proučitvijo deželnih pripomb na regulacijski načrt.

Resolucija ugotavlja, da deželne pripombe grobo kršijo avtonomijo občine v izbiri uporabe ozemlja. Zahteva se, da ostane normativa za zidavo v kraških vaseh taka, kot je bila že sprejeta v občinskem svetu. Sklep obvezuje občinski svet, da se ponovno upre ustanovitvi Kraških rezervatov, da se ne omejuje naravni razvoj kraških vasi ter končno da se do izdelave podrobnih načrtov omogočijo produktivne in kmečke dejavnosti tudi izven vasi. Občinski svet bo zaprosil za sprejem pri deželnem odborniku, kateremu bo jasno obrazložil, kateri so cilji, ki so ga vodili pri izdelavi regulacijskega načrta.

V obrazložitvi resolucije je predstavnik SSK Terčon ostro nastopil proti deželnemu urbanističnemu odborništvu, ki je z zavrnitvijo sprejetega načrta hudo oškodovalo

domače, zlasti kmečko prebivalstvo. Ponovno je prišla do izraza teza nekaterih krogov, ki bi hoteli iz naših vasi napraviti muzeje, domačini pa bi se morali izseliti v stanovanjske bloke. Poleg tega naj bivše obdelano in neobdelano ozemlje našega Krasa postalo park za meščane, ki si želijo svežega zraku. Takega stališča ne more sprejeti ne le noben Slovenec, ampak niti nihče, ki mu je Kras res pri srcu. Če je Kras ohranil skozi stoletja svoje značilnosti, je bilo to možno, ker je tam lahko

nemoteno živel in delal Kraševce, čigar mnenje se danes ne upošteva pri izbirah, ki se tičejo njegove bodočnosti. Izvajanjem predstavnika SSK so se pridružili še komunisti, socialisti ter socialdemokrat, medtem ko so demokristjani z neko čudno pretvezo, katere namen je bil odložitev razprave o tem vprašanju, volili proti.

Po tej točki je odbornik za proračun analiziral opravljeno delo v preteklem letu in nakazal program za bodočnost. O tem bomo še pisali, ko se bo začela razprava in glasovanje o proračunu, saj se do danes še ne ve, če bo uprava sprejela v celoti predloge SSK, ki bi jo edina lahko podprla pri glasovanju o proračunu.

nk

Štivan:

Za postavitev spomenika padlim

V ponedeljek, 4. t.m., se je sestal v števanski gostilni »Pri Timavi« odbor za postavitev spomenika padlim v NOB iz Medjevasi, Štivanja in Devina. Zamisel postavitve dostojnega spomenika padlim tega zapadnega dela devinsko-nabrežinske občine je zelo občutena, saj so se prebivalci zmeraj polnoštevilno udeleževali vseh sej, na katerih se je obravnaval ta problem, ter tudi krepko sodelovali pri prvi nabirki denarnih prispevkov.

Na zadnji seji je odbor pod predsed-

stvom gospe Zorke Mervic obravnaval zelo važna vprašanja ter začrtal smernice za nadaljnje delo, ki daje že konkretne obrise vsemu načrtu. Predvsem je bila dokončno sprejeta lokacija za postavitev spomenika, ki ga bodo devinsko-nabrežinska občina ter delno drugi zasebni lastniki dali na razpolago in to na velikem trikotniku v središču Štivanja, pri križišču državne ceste št. 55, ki pelje v Gorico, ter državne ceste št. 14, ki pelje proti Trziču in Benetkam.

Kar se tiče načrta spomenika, je bil sprejet idejni načrt slovenskega pisatelja Tonea Svetine, ki bo seveda še nadalje prilagojen z določenimi spremembami okolju ter ostalemu delu zemljišča, ki je bil določen za parkirišče in za zeleni park. V zvezi s tem je bil sprejet sklep, da se vse zemljišče tega trikotnika očisti in zravna, da se olajša tehnikom delo.

V zvezi s financiranjem vseh potrebnih del je bilo sprejeto priporočilo za nadaljevanje nabiralne akcije in za organiziranje več vaških praznikov v vseh treh vaseh, katerih dohodki bi šli v sklad za spomenik.

Lepa sezona je pred nami in tako upamo, da bomo deležni čim več takšnih praznikov v Medjevasi, Štivanu in Devinu. ki jih bomo rade volje obiskali in s tem pomagali uresničiti tako plemenitega cilja.

Sklep in vabilo svetoivanske konzulte

Na seji v torek zvečer je svetoivanska konzulta soglasno sprejela resolucijo, ki se zavzema za ustanovitev poletnega središča za otroke šol s slovenskim učnim jezikom svetoivanskega okraja. Podprla je tako zahtevo in želje društva staršev osnovne šole »Oton Župančič«. Konzulta je zadolžila pristojna občinska odborništva, naj sprejmejo primerne ukrepe. Za primer, da bi občina naletela na resne zapreke, je konzulta zaprosila za podporo pokrajinsko upravo. Tako občina kot tudi pokrajina sta lani že

uresničili vrsto podobnih pobud na predlog rajonskih konzult za otroke italijanskih osnovnih šol.

Svetoivanska rajonska konzulta tudi vabi prebivalstvo, da se udeleži proslave ob obletnici osvoboditve, ki bo na večer 23. aprila v Rižarni.

Delegacija konzulte se bo v soboto, 23. aprila poklonila spomenu žrtev nacifašizma ob 17.00 uri pred spominsko ploščo na Vrdejski cesti, ob 17.30 v Lonjerju ter ob 17.45 na katinarskem pokopališču.

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH
zadruga z neomejeno zvezo, Bazoviška ul. 2
OPČINE

V A B I L O

Spoštovani člani!

Vljudno ste vabljeni, da se udeležite rednega letnega občnega zbora, ki bo v prvem sklicanju dne 23.4. 1977 ob 8. uri in

v drugem sklicanju v nedeljo, 24. aprila 1977 ob 10. uri v dvorani Finžgarjevega doma, Narodna ulica 89 (zraven Hranilnice in posojilnice) z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročili upravnega in nadzornega odbora z razpravo in odobritvijo obračuna za poslovno leto 1976 ter z razdelitvijo čistega dobička;
2. Določitev višine posrednih in neposrednih kreditov posameznim obvezancem;
3. Določitev doplačil novih članov ter višine aktivnih in pasivnih obrestnih mer;
4. Volitve novih odbornikov;
5. Slučajnosti.

UPRAVNI ODBOR

—o—

DR. VREMEC PREVZEL URAD ZA ZELENE
POVRŠINE V TRSTU

Dr. Vladimir Vremec je po zmagi na natečaju, ki ga je razpisala tržaška občina, prevzel 16. marca mesto načelnika občinskega oddelka za zelene površine. Kot znano, je bil dr. Vremec skoraj devet let funkcionar tržaškega Kmetijskega nadzorništva, kjer je bil edini vodilni funkcionar slovenske narodnosti.

Dr. Vremcu iskreno čestitamo za uspeh na natečaju in mu želimo veliko uspehov na novem delovnem mestu, ki zadobiva čedalje pomembnejšo vlogo, saj vemo, da je na tem področju priznan strokovnjak z mednarodnim izkustvom. Z njegovim odhodom s Kmetijskega nadzorništva v Trstu pa je nastala velika vrzel, saj danes v tej pomembni ustanovi ni sploh človeka, ki bi govoril slovensko.

Desetletnica zbora »Mirko Filej«

V nedeljo, 17. t.m., je bil v Katoliškem domu v Gorici jubilejni koncert moškega zbora »Mirko Filej«, ki obhaja letos svojo desetletnico. Zbor je ob tej priložnosti pripravil zelo obširen program, ki je obsegal pesmi od renesančnih, preko romantičnih do sodobnih avtorjev.

Na začetku koncerta je član zbora Viktor Prašnik predstavil delovanje tega zbora; poudaril je predvsem važno vlogo, ki jo zbor »Mirko Filej« igra na Goriškem in v zamejstvu nasploh. Ta goriški slovenski zbor sega predvsem po slovenski zborovski skladbi, tako sodobni kot starejši ljudski pesmi, občasno pa se pevci naučijo tudi polifonskih del. Govornik je nato omenil, da sestavljajo zbor pevci iz Gorice in okolice, predvsem so to delavci in kmetje. Na koncu je še naglasil pereč problem, ki ga predstavlja pomladitev zbora, ker se namreč pevski sestav v desetletju obstoja ni veliko spremenil. Zbor išče zato novih moči, da bi še dalje uspešno opravljal pomembno vlogo, ki jo je doslej ta pevška skupina imele v zamejskem zborovskem petju.

Ob tem pomembnem jubileju je zbor »Mirko Filej« prejel vrsto čestitk, predvsem od drugih zborov in organizacij. V imenu ZSKP iz Gorice je kratko spregovoril njen predsednik dr. Kazimir Humar, ki je v svojem posegu orisal lik pokojnega profesorja Mirka Fileja, po katerem nosi zbor ime, zahvalil pa se je tudi dirigentu Zdravku Klanjščaku, ki zbor vodi že od ustanovitve.

Prvi del koncerta je obsegal zelo zahtevne skladbe, med katerimi so lepo izzvele »Jesen« S. Mihelečiča, Srebotnjakovi »Bori« in »Večerni Ave« A. Foersterja. Nekoliko šibkeje so morda bile prve pesmi, tako na primer zahtevna Mainerijeva »Magnificat«, ki je bila obvezna pesem na zadnjem tekmovanju petja C.A. Seghizzi; G.M. Asole »Adorna talamum tuum« je bila sicer bolj izvedena, morda zato, ker se v njej glasovi prepletajo v večji melodioznosti. Filejevi pevci so se izkazali predvsem v drugem delu koncerta, ki je obsegal v glavnem priredbe slovenskih ljudskih pesmi. Zbor je v teh pesmih dokazal, da po-

polnoma doume smisel tovrstnih skladb, ki so nedvomno zanj zelo primerne. Med pevci je več solistov, ki so preizkusili svoje zvonke glasove v Simonitijevih »Ljubavnih pesmih iz Režije«, v Kernjakovi »Mojcej«, v »Lastovki« L. Kramolca in v ruski pesmi »Kalinka«. Občinstvo pa je navdušeno sprejelo Simonitijevo »Na Vipavskem«, ki je napisana v značilnem vipavskem narečju, med petjem pa je več govorenih vzklikov.

Zbor »Mirko Filej« je homogena pevška celota, ki razpolaga s čistimi glasovi. V zadnjih letih svojega obstoja se je zbor povzdignil na zavirljivo raven, za v nadalje pa mu želimo, da bi še dolgo nadaljeval po poti, ki si jo je bil začrtal ob svojem nastanku.

A.L.

Števerjan

Aprilska številka domačega glasila

Izšla je tretja letošnja številka »Števerjanskega vestnika«, ki je pripravljena za mesec april. Na naslovni strani so objavljena velikonočna voščila občinske uprave, prosvetnega društva »F. Sedej«, ansambla »Lojzeta Hledeta«, športnega združenja »Brda« in ansambla »Veseli števerjanski fantje«. Sledi daljše poročilo o nedavnem deželni kongresu Slovenske skupnosti v Števerjanu, kjer na začetku piše o tem, da je udeležence kongresa in goste pozdravil tudi števerjanski župan Stanislav Klanjšček.

Od ostalih vesti povzemamo, da je občinska knjižnica odprta vsak torek, četrtek in soboto od 8. do 20. ure. V knjižnici so na razpolago slovenske in italijanske poslovne knjige, zelo važno pa je tudi to, da si v njej lahko izposodijo knjige učenci in diaki, ki opravljajo raziskave v raznih predmetih, sestavljajo poročila za referate. Občinska uprava priporoča poljedelcem in ostalim občanom, da se obrnejo na svoje strokovne organizacije za pojasnila in nasvete v zvezi s prošnjami na deželo za dode-

Tudi letos sta sosednji mesti Gorica in Nova Gorica organizirali »Pohod prijateljstva«, v katerem sodeluje mladina z obeh strani državne meje. Pohod se je začel na Travniku in je po ulici Sv. Gabrijela, kjer so posebej za to priložnost odprli mejo, prešel v Novo Gorico. Udeleženci so se vrnili v Gorico čez solkanski blok in zaključili pohod na goriškem Travniku. Tu je bila podelitev nagrad, udeleženci pohoda in ostali meščani pa so si lahko ogledali tudi folklorni nastop.

—o—

Nenadna huda slana, ki je zadnje dni večkrat nastopila na Goriškem, je povzročila hudo škodo poljščinam, sadnemu drevju in vinški trti, tako da bo letošnji pridelek sadja precej manjši ali pa sploh uničen. Temperatura je v nizkih legah v jutranjih urah zlezla celo pod ničlo.

Z druge strani meje

Srečanje obmejnih pevskih zborov v Mirnu

V soboto, 23. t.m., bo v Mirnu pri Gorici kulturni večer, na katerem se bodo srečali štirje pevski zbori in tako utrdili že stare oziroma vpeljali nove prijateljske vezi. Na prireditvi bodo namreč sodelovali moški zbor Pevskega društva iz Mirna pod vodstvom Antona Klančiča, ženski zbor prosvetnega društva »Oton Župančič« iz Štandreža, ki ga vodi Stanko Benko, mešani zbor prosvetnega društva »F. Bevk« iz Prvačine pod vodstvom Klavdija Koloinija in moški zbor štandreškega društva »O. Župančič« (vodi Aleš Hoban). Nastopili bodo z zanimivim sporedom ljudskih in umetnih pesmi, na koncu pa bodo združeni moški zbori izvedli popularno Vrabčevo »Zdravi-

co« na besedilo Franceta Prešerna, ki je v zadnjih letih že tolikokrat učinkovito zaključila zlasti prireditve množičnega značaja.

Zbor iz Prvačine, ki se je na letošnji reviji »Primorska poje« dobro uveljavil, v tem sestavu in pod sedanjim umetniškim vodstvom prvič nastopa v Mirnu, štandreški pevci pa z gostovanjem pri sosedih onstran meje vračajo obisk mirenskim pevcem, ki so nedavno tega skupaj s štandreškim pevskim zborom izvedli koncert v domu »Andreja Budala«. Prireditelji toplo vabijo ljubitelje zborovskega petja v mirenski Kulturni dom. Začetek koncerta je ob 20. uri.

litev morebitnih podpor ali odškodnin zaradi škode, ki so jo utrpeli ob potresu. Občina Števerjan je bila namreč z odlokom predsednika deželnega odbora uvrščena v seznam občin, ki jih je prizadel potres in imajo zato pravico do raznih ugodnosti.

V zadnji številki »Števerjanskega vestnika« je obširno poročilo namenjeno pomembni seji občinskega sveta, ki je bila prejšnji mesec. Na njej so odobrili povišanje davka (INVIM) za prodajo nepremičnin, prav tako tudi obračun za leto 1975. Ta izkazuje 74 milijonov dohodkov in 90 milijonov izdatkov. Občinski svet je na seji pooblastil župana, da vloži prošnje za dodatno posojilo za kritje primanjkljaja za leto 1975 in za kritje višjih stroškov, ki jih ima občinska uprava z občinskim osebjem. Ti so se namreč povečali, ker je vsedrjavna delovna pogodba priznala uslužbencem krajevnih ustanov nove plačilne položaje. Občinski svet je razpravljal tudi o razdelitvi podpor dijakom nižjih in višjih srednjih šol in sklenil, da bodo podpore, ki jih letos podeljuje dežela, v skladu z deželnim zakonom dobivali tisti, katerih družinski dohodki ne presegajo 6 milijonov lir letno. Občinski svet je nadalje sprejel osnutek najeminske pogodbe z grofom Formentinijem za hišo, v kateri bo nameščen dom onemoglih v Števerjanu, in obenem sklenil delovno pogodbo z Alenko Terčič, ki bo skrbela za onemogle v tem domu. Števerjanski občinski svet je odobril pravilnik občinske knjižnice in imenoval upravni odbor te važne kulturno-prosvetne ustanove. Razpravljal pa je tudi o načrtu razvoja trgovine v občini in o deželni urbanističnem načrtu.

Od preostale vsebine števerjanskega glasila opozarjamo še na poročilo o predavanju za mladino 24. marca letos, na katerem je dr. Oskar Simčič govoril o mladinskem kriminalu in njegovih vzrokih, glavni del predavanja pa je bil posvečen veri v današnjem času. Zelo umesten je sklep prosvetnega društva »F. Sedej«, ki bo odslej vsak mesec organiziralo predavanje, namenjeno predvsem mladini od 15. do 25. leta.

Brijejo se norca iz nas

(nadaljevanje s 1. strani)

služujejo več svojega izvirnega materinega jezika.

Po teh vsekakor zares »zanimivih« izvajanjih prihaja deželno odborništvo do zaključka, da statut nezakonito govori o slovenski narodnostni skupnosti in seveda tudi o zaščiti njenih specifičnih pravic, kot je na primer pravica do uporabe slovenskega jezika v organih Kraške gorske skupnosti.

Priznati moramo, da v svoji dolgoletni časnikarski karieri in v večletnem delovanju na področju manjšinske problematike še nismo naleteli na takšno, navidezno zelo demokratično in objektivno modrovanje, ki pa v resnici služi le kot pretveza, da se avtohtonemu slovenskemu prebivalstvu sovođenjske, doberdobske, nabrežinske, zgoniške, repentabsorske in tržaške občine ne priznajo osnovne narodne pravice. Razlika med slovensko manjšino in ostalim neitalijanskimi etnično - jezikovnimi skupinami (Furlani, Nemci) in zlasti podskupinami (grškopravoslavna in srbskoppravoslavna skupnost?) je predvsem v tem, da prva že desetletja zahteva priznanje svojih pravic, medtem ko ostale teh zahtev sploh ne postavljajo.

Zato so v Kraški gorski skupnosti in v prizadetih občinah popolnoma upravičeno protestirali proti vsebini izvajanj deželnega odborništva in jih tudi v političnem pogledu obsodili.

—o—

Ugoden simptom za KD

(Nadaljevanje s 1. strani)

še vedno bije moj med posameznimi strukturnimi gleda na odnose do komunistov. Uspeh na volitvah v občini Castellamare di Stabia v Južni Italiji, kjer je stranka vodila ostro kampanjo proti komunistom, je po vsej verjetnosti še bolj opogumil tiste strankine kroge, ki zagovarjajo politiko »trde roke« in frontalnega spopada s komunistično partijo.

Ne glede na vse to pa morda le ustreza resnici, kar trdijo mnogi opazivalci, in sicer da čas dela v korist Krščanske demokracije, se pravi, da je glede na čedalje večjo polarizacijo glasov med obema največjima strankama v državi (KD in KPI) Krščanska demokracija tista stranka, ki bo konec koncev izšla zmagovita iz nadaljnjih političnih bojev.

Tudi izidi zadnjih upravnih volitev so namreč pokazali, da se volivci v veliki večini odločajo ali za KD ali za KPI, saj so socialisti na primer doživeli nov neuspeh, kar v večji ali manjši meri velja tudi za ostale stranke. Pričakovati je torej treba nadaljnjo radikalizacijo političnega življenja, kar pa prav gotovo ne more biti dober znak in ne more ničesar dobrega obetati.

Kako bo v takih okoliščinah s sedanjo vlado? Priznati je treba, da je njen predsednik Andreotti spreten krmar, ki je doslej znal uspešno voditi svojo ladjo, da ni trčila ob kako čer ali naledla na sipino.

—o—

ZA TISKOVNI SKLAD NOVEGA LISTA

je darovala gospa Bazilija Štanta iz Medvasi 4000 lir.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

CERKVENI GLASBENIK

S hvaležno pozornostjo je bila med ljubitelji cerkvene glasbe sprejeta obnovitev Cerkevne glasbenika, revije za cerkveno glasbo, ki je začela ponovno izhajati minulo leto v Ljubljani v izdajateljstvu verskega lista Družine. Na leto izidejo štiri trojne številke, doslej vsega skupaj pet (lani štiri in ena letos).

Cerkveni glasbenik ima za seboj dolgo in slavno zgodovino. Kot glasilo Cecilijinega društva v Ljubljani je začel izhajati že v preteklem stoletju (leta 1878) in potem izhaja celih 68 let. Veliko vlogo v življenju te najstarejše slovenske glasbene revije je odigral primorski rojak Stanko Premrl (doma iz Šentvida pri Vipavi) kot urednik knjižnega dela in tudi glasbene priloge, tako da je bil njegov prihod k uredništvu odločilnega pomena za razvoj revije in njen dvig na evropsko raven.

Po zamisli uredništva naj bi Cerkevni glasbenik bil to, kar je že bil — nastal je iz potrebe pomagati pri preosnovi in dvigu slovenske cerkvene glasbe. Kot nadaljevalec izročila starega Cerkevne glasbenika je obnovljena revija prevzela tudi njegovo starost: prvi obnovljeni letnik je tako nosil oznako »leto 69 (1976)«. Ohranil je tudi podobno zunanjo in notranjo podobo starega Cerkevne glasbenika in ima še naprej dva dela: knjižni del in glasbene priloge.

Knjižni del revije začenjajo uvodniki; prvega je napisal ljubljanski nadškof Jože Pogačnik (»Cerkvenemu glasbeniku na pot«), medtem ko je uvodnike za ostale tri številke prvega obnovljenega letnika CG prispeval Drago Klemenčič, glavni urednik Družine. Uvodnikom sledijo članki; v njih je bil v lanskem letniku deležen zaslužene pozornosti z obširno obdelavo dolgoletni urednik CG Stanko Premrl: o njem sta pisala Edo Škulj (o življenju in skladbah Premrla, o njegovih dejavnostih ter o Premrlu kot skladatelju) in Jože Trošt (v zadnji lanski številki o Premrlu kot liturgičnoglasbenem vzgojitelju). S teološkimi razpravami o cerkveni glasbi je v vseh štirih številkah zastopan predavatelj na Teološki fakulteti v Ljubljani, cistercijanec Anton Nadrah. Med članki prvega obnovljenega letnika naj omenimo še obširno razpravo o stanju cerkvene glasbe na Slovenskem izpod peresa Stanka Trobine.

Prvo stalno rubriko predstavljajo dopisi s pestro in aktualno vsebino. V njih naj bi se pokazalo, da je CG res list cerkvenih glasbenikov. Naštejemo naj dopise s Primorske v prvem obnovljenem letniku; Log pri Vipavi, Lokavec, Miren (3), Mirenski Grad, Trst (2), Zagorje ob Pivki. Rubriki dopisov sledi cerkvenoglasbena kronika, zaenkrat razdeljena po škofijah, pri čemer o primorski škofiji poroča Vladko Pirih, dekan iz Postojne. Naslednja rubrika »Oznaniilo za cerkveno glasbo« ima 68 let staro tradicijo in je namenjena registraciji izdaj cerkvenoglasbenega značaja: muzikalij (not), knjig, plošč itd. Zadnja rubrika »Naša priloga« predstavlja skladbo iz glasbenih prilog s pevovodskega vidika ter z analizo in tehničnimi navodili za študij.

Drugi del revije pa predstavljajo — kot že rečeno — glasbene priloge, namenjene objavi skladb novejšega datuma in značaja — novih in neobjavljenih, pa tudi tistih, ki so izšle v zadnjih tridesetih letih, pa so glede na svojo ka-

kovost pustile premajhno sled. Avtorji vrste objavljenih sklad v lanskem letniku so: F. Ačko, I. Arh, A. Jobst, P. Merku, V. Špendov, M. Tomc in J. Trošt.

V prvi letošnji številki je uredništvo pritegnilo k sodelovanju tudi našega vodilnega psihologa Antona Trstenjaka, ki v obširni razpravi piše »O glasbeni govorici«. Jože Trošt objavlja prvi iz serije svojih člankov o zborovodstvu. Tretji članek je posvečen štirideseti obletnici mučeniške smrti goriškega skladatelja in pevovodje Lojzeta Bratuža-Sočenka, o katerem piše njegov sodobnik Venčeslav Budin, organist iz Mirna. Izredno bogati so dopisi prve letošnje številke, med njimi tudi o Cecilijanki v Gorici in o reviji pevskih zborov v Trstu. V tej rubriki so tudi trije obširnejši zapisi: Mirjam Tozonove (Moji spomini na Premrla), Andreja Bratuža (Slovenska cerkvena glasba na Goriškem) in Toneta Glešiča (Skladatelj Ivan Šček — ob peti obletnici smrti). V »Cerkvenoglasbeni kroniki« pa sta tokrat dobili svoje mesto tudi goriška nadškofija in tržaška škofija, seveda s tem, kar je slovenskega. V rubriki »Oznaniilo za cerkveno glasbo« je predstavljena razna organološka literatura. Skladbe za prilogo so prispevali Anton Jobs, Matija Tomc in Jože Trošt.

—o—

ČERNIGOJ V PALAČI COSTANZI

Preteklo soboto je odbornik tržaške občine Cesare odprl v palači Costanzi veliko antološko razstavo Avgusta Černigoja, nestorja tržaških umetnikov.

Razstavo je pripravil mestni muzej Revoltella, ki je poskrbel tudi za objavo bogatega kataloga v katerem kritik Umbro Apollonio osvetljuje razsežnost Černigojeve ustvarjalnosti.

Razstavna dvorana Costanzi za občinsko palačo je odprta vsak dan od 10. do 12,30 in od 17. do 20. ure.

—o—

Iz Goriške

Slovinci v mestu in okolici so tudi letošnje velikonočne praznike obhajali zlasti z vstajenjsko slovesnostjo, že prej pa so se zadnje tri dni velikega tedna zvrstili tradicionalni obredi. V Gorici so se zadnje večerje spomnili s slovesno mašo v cerkvi sv. Ivana, istega dne pa je bila slovesna škofova maša ob asistenci številnih italijanskih in slovenskih duhovnikov v stolnici. V tej cerkvi so Slovenci imeli slovesnost vstajenja.

—o—

V nedeljo, 17. t.m., so v Vrtojbi pokopali dolgoletnega domačega župnika Bernardina Godniča. Pokojnik se je rodil 20.5.1914 v Komnu, v mašnika pa je bil posvečen leta 1939 v Gorici. Več let je služboval v Gradnem, kjer je poskrbel za poslikavo cerkve, ki jo je s freskami okrasil Lojze Spacal, križev pot je naslikal Zoran Mušič. Leta 1947 je postal župnik v Vrtojbi, kjer je služboval do svoje smrti. Tamkajšnje župno cerkev je v času njegove službe poslikal Tone Kralj, pokojni župnik Godnič pa je prvi v svoji okolici obrnil oltar proti ljudstvu, prav tako po načrtu Toneta Kralja. Njegova skrb je vedno veljala mladini,

Sodobno kmetijstvo

Kompost za vinograde

Eden izmed najbolj perečih problemov našega vinogradništva je pomanjkanje hlevskega gnoja. Kako si zagotoviti potrebne količine hlevskega gnoja, ni samo problem denarja (cena je dosegla v zadnjih letih visoke številke), ampak tudi, kako do njega priti. Naravno je, da je treba problem zalaganja tal z organskimi snovmi na en ali drugi način rešiti. V tej smeri je mogoče hlevski gnoj zamenjati ali nadomestiti z drugim, enakovrednim gnojilom. Takšno gnojilo je kompost. Pri tem je odločilno le to, da kompost zalaga tla s humusom, vse drugo je postransko. Humus namreč izboljšuje fizikalne lastnosti zemlje, predvsem povečuje sprejemljivost tal za zrak in vodo, nadalje pospešuje mikrobiološko aktivnost tal in s tem posredno učinek umetnih gnojil. Ni treba posebej poudarjati koristi, ki jih prinaša humus zdravstvenemu stanju trsov, odpornosti za bolezni, vplivu na kakovost in količino pridelka itd.

Za pridobivanje komposta lahko smotno uporabimo vsakovrstne zelene odpadke, od trave do kuhinjskih odpadkov (le pri plevelih moramo paziti, da niso v cvetju), pa pepel itd. Isto količino gnoja, ki jo daje na primer hlev z osmimi glavami živine, lahko brez težave pridobimo s prej omenjenimi zelenimi odpadki. Idealno bi bilo, da bi si uredili poseben prostor z betonskim dnom, praktično neke vrste gnojnik. Ker ni pričakovati, da bi se naši vinogradniki posluževali industrijsko pridobljenega komposta (ki ga pridobivajo iz mestnih odpadkov), ne toliko zaradi cene, kolikor zaradi bojazni, da bi slabo potrošili svoj denar za snovi, o katerih ne vedo dosti, bi bilo umestno, da bi šimveč naših vinogradnikov odločilo za pridobivanje kom-

posta v lastnem obratu z omenjenimi odpadki. Dobiti za to dovolj surovin, sploh ni problem, glede na to, da je toliko travnikov opuščanih. Na plast odpadkov v višini 20 cm pride plast zemlje z dodatkom gašenege apna in dušičnih gnojil, nato spet plast odpadkov itd. Višina kupa naj ne preseže meter in pol. Kup mora stati v senci drevesa. Občasno ga je treba ovlažiti. V ta namen je koristno urediti betonsko dno s pogreznjenim jarkom za vodo, ki se nabira. S to vodo vlažimo občasno kup nastajajočega komposta.

Postopek zorenja komposta traja približno 6 mesecev. V zadnji fazi je koristno kup

premetati, tako da dobimo homogeno maso. Na koncu dobimo temnorjavo, po zemlji dišečo maso, ki vsebuje več dušika kot hlevski gnoj in fosforja. V zaprtih prostorih gre seveda zorenje komposta hitreje. Vsekakor je tako pridobljen kompost mnogo cenejši kot hlevski gnoj. Podatki kažejo, da je celo kupljeni kompost za tretjino cenejši od hlevskega gnoja.

—o—

Nadaljujejo se atentati skrajnežev na italijanske sodnike. V sredo so izstrelili trije skrajneži osem strelcev na tajnika državnega pravnika v Turinu Danteja Notaristefana, bivšega tajnika Krščanske demokracije v tem mestu in sedanjega občinskega svetovavca iste stranke. Strelci ga na srečo niso zadeli. S temi atentati hočejo skrajneži očitno zastrašiti sodnike, da bi se jih bali obsoditi na stroge kazni.

Zborovanje predstavnikov narodnih manjšin

V Chivassu, mestu blizu Turina, so se 6. aprila sestali predstavniki strank, oz. političnih gibanj, ki delujejo v izključno korist manjšinskih narodnih skupnosti. Bili so prisotni predstavniki Okcitancev, Francozov iz Doline Aoste, Nemcev iz Južnega Tirola, Ladincev ter Slovencev iz naše dežele. Slovensko narodno skupnost je zastopala Slovenska skupnost, katero sta predstavljala deželni tajnik dr. Štoka ter goriški pokrajinski tajnik Marjan Terpin. Mesto Chivasso je bilo določeno za ta važni sestanek zato, ker so se tu 19. septembra 1943, torej v polnem vojnem času, zbrali predstavniki manjšin, ki bivajo na alpskem področju, in sklenili zaživeti avtonomno življenje in se tako otresti železnega plašča vsedravnih strank. Tisti sestanek je zaoral brazdo v manjšinskem življenju celotne države. Po uvodnem poročilu zastopnika Union

Valdotaine, dr. Salvadorija, ki je podal zgodovinski prerez delovanja manjšinskih strank in organizacij, so stališča svojih strank razložili zastopniki Okcitancev, Ladincev, Južnih Tirolcev ter Slovencev v deželi Furlaniji - Julijski Benečiji. Poseben poudarek je bil na bližnjih evropskih volitvah in na stališču, ki naj ga zavzamejo narodnostne skupnosti, ki živijo v Italiji.

Prisotni so se strinjali, da bi morala vsaka manjšina imeti zagotovljeno vsaj eno mesto v bodočem evropskem parlamentu; govor je bil tudi o tem, da bi bil narodnostnim skupnostim program skupen.

Slovenska predstavnika sta navzoče seznanila tudi z zaključki II. deželnega kongresa Slovenske skupnosti, ki je bil 12. in 19. marca letos v Števerjanu, ter z vsebino predloga za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Glede evropskih volitev in poteka pripravnih so prisotni pooblastili parlamentarce nemške in francoske manjšine, da se za stvar zavzamejo in o svojih korakih čimprej poročajo predstavnikom prej omenjenih manjšin. Sklenjeno je bilo končno, da se omenjena predstavniška manjšinska telesa povežejo v stalen koordinacijski odbor posvetovalnega značaja, v sklopu katerega se morajo predstavniki manjšin seznanjati s skupnimi ali sorodnimi problemi in zavzemati do teh čimbolj enotna stališča.

—o—

RAZSTAVA KIPARJA STANETA JARMA

V soboto zvečer so odprli v gledališču »France Prešeren« v Boljuncu razstavo del kiparja Staneta Jarma iz Kočevja. Pripravil jo je koordinacijski odbor prosvetnih društev občine Dolina pod pokroviteljstvom dolinske občine. Odprta bo do 10. maja.

Kipar Stane Jarm je študiral na akademiji za upodabljalne umetnosti v Ljubljani in je priredil samostojne razstave že v raznih slovenskih mestih, na skupinskih razstavah pa je sodeloval tudi v tujini.

Za razstavo v Dolini je bil natisnjen dvojezični prospekt, ki ga pa žal kazi nekaj neprijetnih, predvsem tiskovnih napak v italijanskem besedilu.

Letalski promet je vedno bolj nevaren

Medtem ko v Jugoslaviji sodijo tehnikom komandnega stolpa zagrebskega letališča, ki so obtoženi, da so povzročili lani trčenje slovenskega in britanskega potniškega letala v zraku nad Vrbovcem blizu Zagreba, pa se nad Evropo skoro dnevno dogajajo grozljiva srečanja v zraku, ki bi lahko povzročila podobne nesreče. Britanski letalski kapitan Derek Baker je bil pretekli teden na poletu nad Španijo v desetih minutah dvakrat v največji nevarnosti da trči v drugo letalo. Pilotiral je letalo »Trident« BA 142 z 82 potniki iz Londona v Valencijo, ko se je moral z največjo prisilnostjo in hitrostjo izogniti tršenju z letalom družbe El Al Jumbo, ki je križalo njegov let v isti višini. Deset minut pozneje ga je obvestila španska zračna kontrola, naj se začne spuščati, a pri spustu bi bil trčil naravnost v letalo Dan-Air Boeing 727, če bi ne bil že prej sam v radijski zvezi z njim.

Da se izogne trčenju z »jumbom«, je imel samo dve do tri sekunde časa, je povedal. Vendar se mu je posrečilo, da se je še pra-

vočasno dvignil nad njega. Potniki se nevarnosti sploh niso zavedli. Prav tako se tega najbrž ni zavedel pilot izraelskega letala, s katerim ni bilo mogoče dobiti zveze, ker sta uporabljali letali različno radijsko valovno dolžino. Stik z danskim letalom pa je rešil obe letali. Po mnenju pilota Bakerja je zračna kontrola nad Španijo preveč zastarela. Ostala je taka, kot je bila v razvitejših evropskih državah pred 20 leti. Iz zadnjih 18 mesecev so znani še štirje taki primeri, da bi bilo skoro prišlo do trčenja nad Španijo. Kot znano, pa spadajo k Španiji tudi Kanarski otoki, kjer sta pred kratkim na tleh trčili dve letali.

O mnogih primerih nevarnosti trčenja poročajo iz Nemčije, kjer so zelo nevarna zlasti vojna letala, ki švigajo po nemškem nebu in tudi po letalskih hodnikih za civilna letala. Pričakovati je, da se bodo zaradi tega vedno bolj množile letalske nesreče, če ne bo kmalu uveljavljena stroga in vestna zračna kontrola z najmodernejšimi sredstvi. Toda ker postajajo letala vse hitrejša, je tudi kontrola vse težavnejša.

Hudobni bralec, če si kdaj natolceval, da ni v Pravdi zanimivih člankov, preigraj si današnjo študijo (istotam izšlo leta 1927) in se sprebni! Njen avtor je z njo dosegel nedosegljivo.

Za kaj gre? Za čudovit remi. Pa razčlenimo malo možnosti za remi v šahovski partiji. Najbolj banalen od vseh je oni, ki bi mu lahko rekli »remi zaradi izčrpanosti«. Kralj proti kralju: v vseh primerih gre za prepice, za izčrpane sile. Do drugega, še bolj pogostega remija pride, ko je sicer več sil na šahovnici in bi teoretsko gledano lahko ena ali druga stran zmagala; za kaj takega pa bi bila potrebna izdatna nasprotnikova pomoč. Nasprotnik pa nasprotnika pozna (eden prvih predpogojev!) in ne more upati na nekaj, kar je tako zelo drugega nevredno. Odtod: remi po dogovoru ali »diplomatski remi«.

Tretja, tudi zelo pogosta oblika remija je pat. O njem smo se že razpisali in se še bomo, saj je hvalečen argument. V četrto, večni šah, bi morali stlačiti današnjo študijo, ko bi se prava umetnina dala kam stlačiti. (Dobronamerni kritiki, ki mu je pri Deveti simfoniji očitala, da je z njo kršil pravila, je Beethoven baje zabrusil: »Tem huje za pravila!«). In res je ne moremo kar tako proglasiti za »študijo, katere izid je remi z večnim šahom«, kot bi jo nepopoljšljivi klasifikator rad. In to ne iz preprostega razloga: tema večnega šaha je res prisotna in od začetka uporabljena, vendar pa nastopi po petih potezah preobrat: beli ne zmagajo z akcijo (s šahom), ampak s čakanjem (prestopicanjem svojega kralja); večni šah je odtlej prisoten le kot grožnja. Zato se čutimo, da igralce pozovemo: če ste kdaj videli lepši remi, brž na dan z njim!

BELI: Kc1, Sa8, Le6, Lg5, c2, d3, d5., g6

ČRNI: Ke8, Db7, Lf8, a7, a4, b5, g7

Beli na potezi remizira.

1. Lf7+ Kd7, 2. Le6+ Kd6, 3. Lf4+ Kc5, 4. Le3+ Kb4, 5. Ld2+ Ka3

Do sem je vse jasno: to, kar je črni igral, je pač edini poskus črnega rešiti se iz klešč večnega šaha. Sedaj pa se začne druga pesem:

6. Kb1!!

Da si lahko beli privoščijo čakalno potezo, s katero znova zagrozi večni šah, je čudovito! In nima črni ničesar. Kralj je prikovan; kmet a7 je brezpredmeten; kmet b5 mora mirovati, sicer je mat; tudi po 6... Lb4 je 7. Lc1 mat; po drugih lovčevih potezah pa večni šah; dama ne sme na črno polje, sicer pade s šahom ali (na polju e7) dovoli večni šah. Izbira je najlažja takrat, ko je ni:

6. ... Da8:

Zdravilo večnega šaha bi se sedaj izkazalo (kot toliko drugih zdravil!) za popotnico v večnost:

7. Lc1+?? Kb4, 8. Ld2+ Kc5, 9. Le3+ Kd6, 10. Lf4+ Ke7, 11. Lg5+ Ke8, 12. Lf7+ Kd7, 13. Le6+ Kc7!, 14. Lf4+ Kb7! in črni se je izmazal in bo zlahka uveljavil premoč.

Zdravilo je v tem, da ne sežeš po njem:

7. Ka1!! Db7, 8. Kb1!! Da8 (drug poskus). 9. Ka1!!

In sedaj: ali se črna dama še naprej in brez haska potepa po belih poljih a6, b7 in a8 ali stopi na črno polje, nakar ali tam junaško umre (kot posledica šaha) ali privoli v večni šah. Remi!!

ČLOVEK PROTI LETU 2000

Lažne idile

Predstavljajte si bukolčno prizorišče sredi mehkih planjav Marylanda z gričevnatim zadjem Apalaškega predgorja. V ta zeleni paradiz hodijo taborit skavti in sem zahajajo nespretno zalezovat divjad nedeljski lovci. Tu tudi tečejo raziskave, ki postavljajo na laž vso pastoralno idilo...

Fort Deterick, Maryland — USA. Na mah butnemo iz Arkadije v moro dvajsetega stoletja: nerjaveče jeklo, steklo, sobe z dvojnimi vrati (da ne povzročiš prepiha in morda dvigneš smrtnega prahu); oddelki, ki vanje stopiš samo skozi sterilizacijske sobe, in ko se iz njih vračaš, se moraš religiozno podvreči dekoncentracijskemu obredju. Povsod se mrzla fluorescentna luč meša z vijoličasto obarvano lučjo bakterioidnih žarnic. Taki so vtisi ob vstopu v to tovarno Smrti. Povsod dolge omare iz nerjavečega jekla s skrbno zatisnjenimi šipami. Na mnogih najdemo napise, domiselna imena: »Afriška kraljica«, »Cesta križev in težav«. V te omare romajo na prekatastih pladnjih oplojena kokošja jajca in potujejo skozi tekočih trakovih. Nekateri teh omar imajo na steni dvoje okroglih odprtini, ki sta skrbno zadelani z rokavicami iz težke gume asfaltne barve. Ob njih sede belo oblečeni tehniki in z injekcijsko brizgo okužujejo jajca. Po kratkem postanku v inkubatorju jajca razbijejo, ločijo strupeni proizvod od zarodka in ga položijo v centrifugalne stroje, da ga do konca izčistijo. Nekaj izdelane stvari uporabijo za poizkuse, ostalo pa zamrznejo in spravijo v nepropustne zaprte spravnike za odposiljatev. V drugih oddelkih preizkušajo učinkovitost izdelka na živalih ali človeških prostovoljcih (večinoma so to kaznjenci ali oporečniki iz razlogov vesti). Eksperimentirajo z boleznimi kot encefalitis (možgansko vnetje), botulizem, kolera pljučna kuga. Med pomembnejšimi bolezenskimi povzročitelji, ki jih ima na svojih policah kopna vojska, najdemo vranični prisad (antrax), vročico Q, tularemijo (zajčjo mrzlico), psitakozo (papagajsko bolezen), pegasto mrzlico Skalnega gorovja, slinavko, bruceloza...

Hranijo jih v betonskih »igljah« v Pine Bluffu v Arkansasu in sicer tako, da jih stalno obnavljajo v sklenjenem krogu: proizvodnja, shranjevanje, eliminacija in nadomestitev. Količine, ki jih hranijo, so majhne, a točno preračunane na učinkovitost. V primeru vojne bi lahko v trenutku stekla proizvodnja in v nekaj dneh bi vojska razpolagala s potrebnimi količinami.

V Pentagonu pravijo, da se Rusi ukvarjajo z enakimi raziskavami in morda še z večjo vnamo; zato ne smejo dopustiti, da pride do plinskega ali bakteriološkega zeva. Tega tudi v preteklosti niso dovolili. Kemično in kužno vojskovanje ima dolgo zgodovino v Severni Ameriki (in ne samo tam!). Že leta 1763 je britanski kolonialni poveljnik general Jeffrey Amherst reševal indijansko vprašanje tako, da je pošiljal Indijancem odeje, ki so bile okužene s kozami, in med državljansko vojno sta obe strani zastrupljale vodnjake — v vojaških knjigah je to stara taktika, prav toliko ko vojskovanje samo.

Kljub temu, da so bakteriološke raziskave v prenekaterih državah zelo napredovale, še vedno nimamo trdnih dokazov, da bi bilo v zad-

njih sedemdesetih letih tudi res prišlo do taktične uporabe teh srestev. Širili so se sicer glasovi, da so v prvi svetovni vojni nemški agentje okužili konje s slinavko in govedo z vraničnim prisadom. Če je to res, lahko rečemo, da uspeh ni bil najboljši. Tudi med drugo svetovno vojno so se s tem orožjem ukvarjali tako Nemci kot Japonci. Le-ti so z delom začeli že leta 1931 in do leta 1936 so imeli v Mandžuriji že dve veliki središči. Po vsej verjetnosti so eksperimentirali s kolero, kugo, tifusom in botulinusom. Govori se tudi, da so baje leta 1940 izvedli nekaj napadov na Kitajce s kugo in povzročili 700 smrtnih žrtev. Leta 1949 je prišlo pred sovjetsko sodišče dvanajst Japoncev pod obtožbo, da so med drugo svetovno vojno pripravljali in uporabljali biološko orožje.

Tudi Velika Britanija in ZDA niso počivale. Pri britanskem središču v Protonu je delalo kakih 45 ljudi in leta 1945 je v ZDA bilo v središčih, ki so se ukvarjala z biološkimi raziskavami v vojaške namene, zaposlenih vsaj pet tisoč ljudi. Leta 1952 so Severni Korejci in Kitajci obtožili Američane, da v korejski vojni segajo po bakterioloških sredstvih, in Kitajci so celo povabili mednarodno komisijo, da si ogleda prizadeta področja in znanstveno razišče zadevo. Utemeljenost obtožbe dokazuje sedemsto strani dolgo poročilo. V njem beremo, med drugim, da so baje Američani uporabljali školjke, okužene s kolero; perje, okuženo z vraničnim prisadom, in bolhe ter uši, inficirane s kugo. Objavljene so slike okuženih živali, kužnih agensov ter bomb, ki naj bi jih razpršile. ZDA so seveda ogorčeno zavrnile obtožbe. Poročilo pa je tako čudna zmes neprefinjene propagande in navidez točnih znanstvenih opažanj, da je res težko ugotoviti, kaj je na njem resničnega.

S.M.

—o—

JE SPORAZUM O VSTOPU KPI V VLADO SPLOH MOGOČ?

(nadaljevanje s 1. strani)

lahko storila, ne da bi si nakopala pred delavstvom odgovornost za poslabšanje gospodarskega položaja, odpovedala podporo mentu in bo s tem povzročila vladno krizo, enostrankarski Andreottijevi vladi v parlaku je ne bo mogoče rešiti brez novih parlamentarnih volitev.

Verjetnost novih volitev je tudi že brez tega dolgo v zraku in o njih se je že ponovno govorilo in pisalo. Vendar jim nismo bili najbrž še nikdar tako blizu, kot jim bomo po verjetnem razočaranju s to drugo fazo pogajanj. Težko si je namreč misliti, da bi se KPI mirno spet vdala v vlogo opozicije, ki jo je igrala trideset let, po drugi strani pa si spet skoro ni mogoče predstavljati italijanske demokracije v podobi, da bi KD, KPI in PSI skupno gnezdele v vladi, opozicijo pa b predstavljali samo neofašisti. Nedvomno bi to pomenilo zanje zlato priložnost, da se okrepijo zbirajoč okrog sebe druge opozicionalne elemente, in da se napravijo čimbolj važne, kot jedro neke nove desne fronte.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. • Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51